Motie Vreemd aan de Orde – Onderzoek geroofd Joods onroerend goed in Rijswijk tijdens de Tweede Wereld Oorlog

De gemeenteraad van Rijswijk, in vergadering bijeen op 23 mei 2024:

Constaterende, dat:

- er in Rijswijk nog geen onderzoek is gedaan naar de rol van de gemeente tijdens en na de Tweede Wereldoorlog ten aanzien van (gestolen) Joods onroerend goed;
- er tijdens de Tweede Wereldoorlog, zoals uit onderzoek door Pointer blijkt en door het AD op 1 mei 2024 is bericht, 30 transacties met Joods onroerend goed hebben plaatsgevonden in Rijswijk;
- dit, zeker voor de grootte van Rijswijk, een significant aantal is.

Overwegende, dat:

- het niet onaannemelijk is dat er door de gemeente Rijswijk, evenals in andere gemeenten in Nederland, moreel onjuist is gehandeld bij de teruggave van de door de Nazi's onteigend onroerend goed en bij het opleggen van "achterstallige" belastingen aan Joodse overlevenden van de holocaust;
- bij herdenken ook hoort dat er verantwoordelijkheid genomen wordt voor het verleden;
- het daarom gepast is dat de gemeente Rijswijk, in navolging van andere gemeenten, onderzoek doet naar haar rol tijdens en na de oorlog.
- het gezien de zwaarte van het onderwerp goed zou zijn als daarbij ook de samenwerking met de Rijswijkse samenleving en organisaties wordt gezocht

Verzoekt het college:

- onderzoek te doen naar de houding van de gemeente Rijswijk ten aanzien van de Joodse eigenaren van onroerend goed tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog;
- hierbij in ieder geval de volgende vragen te onderzoeken:
    1. In hoeverre is de gemeente Rijswijk betrokken geweest bij de aankoop van onroerend goed dat was geroofd uit Joods bezit?

2. Heeft er na de oorlog ten aanzien van dit onroerend goed rechtsherstel plaatsgevonden?
3. In hoeverre is er in Rijswijk “achterstallige” erfpacht en/of belasting opgelegd aan in hun eigendomsrecht herstelde Joodse overlevenden van de holocaust?

- indien het onderzoek concludeert dat de gemeente Rijswijk moreel onrechtmatig heeft gehandeld een voorstel te doen op welke wijze dit onrecht alsnog hersteld of gecompenseerd kan worden;
- voor de financiering van het onderzoek te zoeken naar mogelijkheden voor private financiering vanuit de Rijswijkse samenleving;
- indien private financiering niet lukt dit uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 te rapporteren aan de raad zodat er een nieuwe afweging gemaakt kan worden over de financiering van het onderzoek.

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks – Maarten van ’t Eind
PvdA – Wil van Nunen
Beter voor Rijswijk – Alice Prenger
ChristenUnie – Maaike Harmsen
D66 – Elze Woudstra
VVD – Jordy Loof